



Sazená

Kraj: Středočeský

Správní obvod: Slaný

Nadmořská výška: 176 m n. m.

Počet obyvatel: 346

Adresa URL: www.sazena.cz

Okres: Kladno

GPS souřadnice: 50.305177N, 14.287263E

První pís. zmínka: 1295 (729 let)

PSČ: 273 24

Památky a zajímavosti Sazená

V obci nalezneme památku Mlýn, který existoval v Sazené zřejmě daleko dříve než zámek. Za Gryspeků byl přestavěn v renesančním slohu a později došlo k jeho barokisaci. Renesanční ostění a barokní mansardová střecha jsou jeho nejvýraznějšími slohovými znaky. Nad vchodem je umístěn znak panenského řádu sv. Norberta s berlou a infulí v barokové kartuši s letopočtem 1762 a nápisem IVWAD (iniciály opata doksanského kláštera), daný sem za panství doksanského kláštera.

Další ue zajímavostí je Myslivárna. Jednopatrová panská myslivna si uchovala některé renesanční prvky, i když např. typická ostění byla novodobými adaptacemi většinou odstraněna. Stavení vzniklo ve své celkové podobě za pánů z Gryspachu. Celkově však, i přes některé stylově pochybené novodobé úpravy, představuje „myslivárna“ velmi půvabný barokní objekt.

Největší chloubou Sazené je starý, v jádru barokní most. Překlenuje Červený (též Bakovský) potok ve středu vesnice. Starší je severní část mostu se třemi oblouky, s vozovkou směrem ke středu mírně stoupající. Jeden pilíř je na obou stranách zpevněn břity, druhý je atypicky široký. Zde stojí barokní sochy sv. Jana Nepomuckého a Ukřižování. Tato část mostu je patrně barokní, snad z 18. století. Na jižní straně je ke staršímu jádru mostu připojeno ještě jedno mladší obloukové pole. Dnes má most celkem čtyři oblouky půlkruhového profilu o proměnlivém rozpětí 5,9 a 7,16 metru. Jen jeden oblouk (druhý od jihu) překračuje vlastní potok, severní oblouk překračoval odpad ze mlýna. Zbývající dva otvory jsou suché, inundační. Vzhled památkově chráněného mostu je narušen plošným cementovým nástřikem. Na mostu jsou nyní instalovány repliky soch, jejich originály jsou umístěny v Městském muzeu ve Velvarech.

Za zmínku stojí také Zámek. V renesančním slohu začal tento zámek budovat nejspíše až v poslední čtvrtině 16. století Florián Gryspek z Gryspachu, ovšem k dokončení došlo teprve za jeho syna Blažeje, patrně v roce 1606. Je dvoukřídlý do podoby písmene L o jednom, dvou až třech podlažích. Za Kinských byl velmi dobře vnitřně vybaven, ale nikdy nesloužil k trvalému pobytu panstva. Má cenný vstupní portál, kapli a malovaný renesanční strop v hlavním sále. Během druhé světové války zámek zcela zpustl, zřítla se východní čelní stěna jižního traktu a v roce 1942 vyhořelo přilehlé východní křídlo.

Na konci války se zdálo, že bude nutné zámek zbořit, ale nakonec byl v letech 1947 - 1948 opraven a přeměněn v „Kulturní dům“. Dnes slouží jako taneční sál, pohostinství, je zde kuchyň a jídelna dětského domova, kadeřnictví a je sídlem obecního úřadu.

